ПЕТРИКІВСЬКИЙ РОЗПИС

Ярина Пилипенко

Широко і вільно розкинувся пишний, рясно заквітчаний кущ з міцним гіллям і соковитим листям. Чи намальований він на стіні побіленої хати, а чи на білому папері — він наче росте просто неба, тягнеться до сонця, зростає на очах. А ось мальва, «червоная рожа» — улюблена окраса сільської садиби, символ дівочої вроди та козацької доблесті. В народному малюванні Придніпров'я ця квітка представляє орнаментальний мотив «букет — вазон» і підносить його до одвічного образу «древа життя». Ця квітуча емблема постійно присутня у творах народної майстрині Петриківки Ярини Улянівни Пилипенко (1893—1979).

Ярина Пилипенко, Оришка Пилипенчиха, як вона колись підписувала свої роботи,— одна з трьох найстаріших майстрів декоративного розпису Петриківки, що донесли до нас живу традицію цього чудового мистецтва. Ярина Пилипенко, Тетяна Пата, Надія Білокінь — митці одного покоління. Вони прожили довге й на диво плідне творче життя. І визнання до них прийшло одночасно — на Виставці народного українського мистецтва 1936 р. у Києві та Москві. В історії декоративного малювання на Придніпров'ї постать Пилипенко посідає важливе й почесне місце. Її творчість не зазнала ні впливу нових тенденцій підлакового розпису, ні тиску фабрично-сувенірної продукції,— вона лишилася у річищі традиції петриківської мальовки. Майстриня зберегла саму першооснову методу, що будується на безпосередньому відтворенні краси рідного краю і робить петриківський розпис чимось більшим, ніж орнамент. Вона зберегла те фольклорне бачення природи, що сягає у глибочінь народного епічного мислення. Про панно Пилипенко можна без перебільшення сказати, що вони завжди пам'ятають стінопис і нагадують про нього декоративно-монументальним відтворенням природи. Знайомий квітучий кущ — вазон зростає так само органічно, як колись на дзеркалі комина. Квітки, кетяги, китиці й плоди на аркушах Пилипенко монументально узагальнені, геральдійно поважні, мов людські постаті на старовинних парсунах. І в той же час вони такі привітні, зворушливі, як сама природа Придніпров'я — велична й лагідна.

Збагачена досвідом художньої традиції, творчість майстрині позначена і авторським індивідуальним почерком: чіткий малюнок, ясна композиція, контрастне сполучення основних кольорів. Образна мова проста, м'яка й обережна.

Спадщина Ярини Пилипенко дає нам безцінну можливість приторкнутися до світлих джерел, що живили колись нині всесвітньовідомий петриківський декоративний розпис.

Л. ЯЦЕНКО, В. СОЛОВЙОВ

ПЕРЕЛІК ЛИСТІВОК

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Червоні маки. 1960-і рр. *Папір, яєчна темпера*

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Красные маки. 1960-е гг. *Бумага, яичная темпера*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Red Poppies. 1960s. *Egg tempera on paper*

Y. Pilipenko (1893—1979)
Pavots rouges. Années 1960. *Détrempe à l'oeuf sur papier*

Ja. Pilipenko (1893—1979)
Rote Mohnblumen. Um 1960. *Eitempera auf Papier*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Amapolas rojas. Años 1960. *Temple de huevo en papel*

Державний музей українського народного декоративного мистецтва

Надсилати тільки в конверті
Ціна 5 к. 2121211

722

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Жоржини і гвоздики. 1928. *Папір, аніліновi фарби*

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Георгины и гвоздики. 1928. *Бумага, анилиновые краски*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Dahlias and Carnations. 1928. *Aniline dyes on paper*

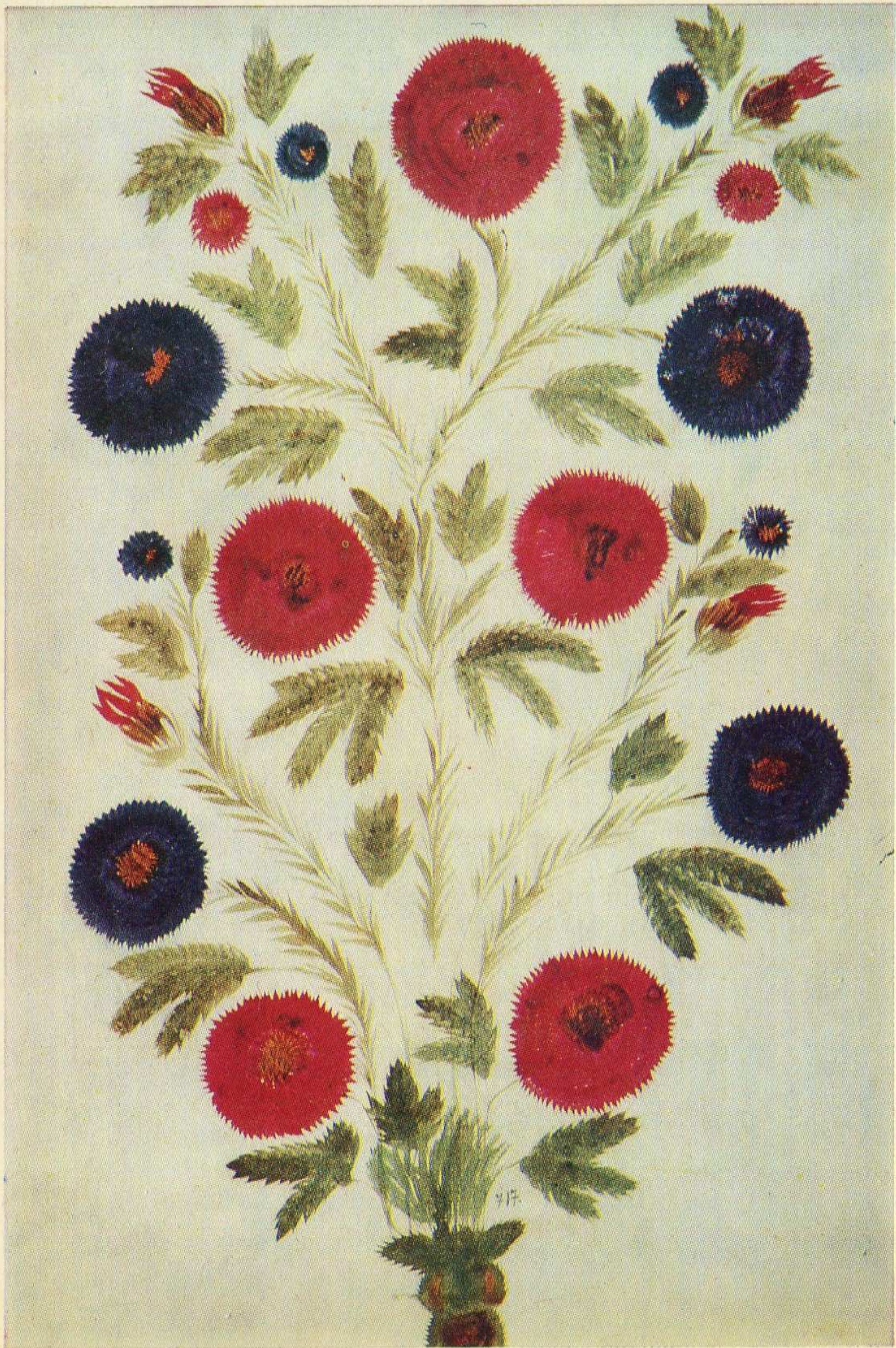
Y. Pilipenko (1893—1979)
Dahlias et oeillets. 1928
Couleurs à l'aniline sur papier

Ja. Pilipenko (1893—1979)
Dahlien und Nelken. 1928. *Anilinfarben auf Papier*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Dalias y claveles. 1928. *Colores de anilina en papel*

Державний музей українського народного декоративного мистецтва

Надсилати тільки в конверті
Ціна 5 к. 2121211

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Айстри. 1929. *Папір, анілінові фарби*

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Астры. 1929. *Бумага, анилиновые краски*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Asters. 1929. *Aniline dyes on paper*

Y. Pilipenko (1893—1979)
Asters. 1929. *Couleurs à l'aniline sur papier*

Ja. Pilipenko (1893—1979)
Astern. 1929. *Anilinfarben auf Papier*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Asteres 1929. *Colores de anilina en papel*

Державний музей українського народного декоративного мистецтва

Надсилати тільки в конверті
Ціна 5 к. 2121211

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Майорці з цибульками. 1936. *Папір, анілінові фарби*

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Майоры с луковичками. 1936. *Бумага, анилиновые краски*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Floral composition. 1936. *Aniline dyes on paper*

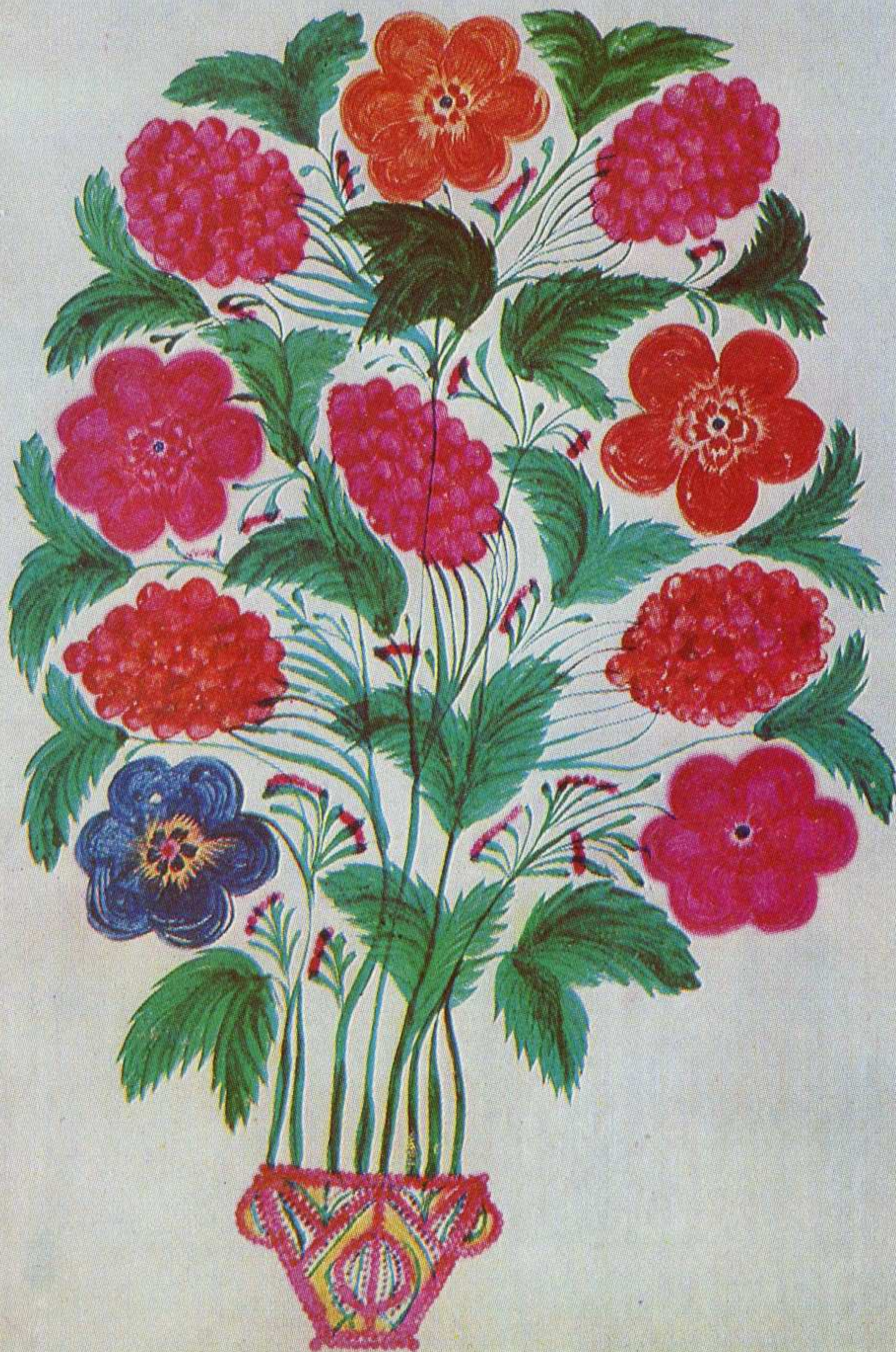
Y. Pilipenko (1893—1979)
Composition florale. 1936. *Couleurs à l'aniline sur papier*

Ja. Pilipenko (1893—1979)
Blumenkomposition. 1936. *Anilinfarben auf Papier*

Ya Pilipenko (1893—1979)
Composición de flores. 1936. *Colores de anilina en papel*

Державний музей українського народного декоративного мистецтва

Надсилати тільки в конверті
Ціна 5 к. 2121211

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Калина і рожі у горщику. 1940-і рр. *Папір, анілінові фарби*

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Калина и мальвы в горшочке. 1940-е гг.
Бумага, анилиновые краски

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Guelder-Rose and Mallows in Pot. 1940s.
Aniline dyes on paper

Y. Pilipenko (1893—1979)
L'obier et les mauves dans un pot. Années 1940. *Couleurs à l'aniline sur papier*

Ja. Pilipenko (1893—1979)
Schneeballstrauch und Malven im Topf.
Um 1940. *Anilinfarben auf Papier*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Mundillo y malvas en un tiesto. Años 1940.
Colores de anilina en papel

Державний музей українського народного декоративного мистецтва

Надсилати тільки в конверті
Ціна 5 к. 2121211

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Маків цвіт. 1978. *Папір, темпера*

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Маковый цвет. 1978. *Бумага, темпера*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Poppies in Bloom. 1978. *Tempera on paper*

Y. Pilipenko (1893—1979)
Fleurs de pavots. 1978. *Détrempe sur papier*

Ja. Pilipenko (1893—1979)
Die Mohnblumen. 1978. *Tempera auf Papier*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Amapolas. 1978. *Temple en papel*

Дніпропетровський художній музей

Надсилати тільки в конверті
Ціна 5 к. 2121211

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Цибульки, грона, горошок. 1977. *Папір, яєчна темпера*

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Луковички, гроздья, горошек. 1977. *Бумага, яичная темпера.*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Floral composition. 1977. *Egg tempera on paper*

Y. Pilipenko (1893—1979)
Composition florale. 1977. *Détrempe à l'oeuf sur papier*

Ja. Pilipenko (1893—1979)
Blumenkomposition. 1977. *Eitempera auf Papier*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Composición de flores. 1977. *Temple de huevo en papel*

Дніпропетровський художній музей

Надсилати тільки в конверті

Ціна 5 к. 2121211

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Мальовка. 1926. *Папір, анілінові фарби*

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Малевка. 1926. *Бумага, анилиновые краски*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Floral composition. 1926. *Aniline dyes on paper*

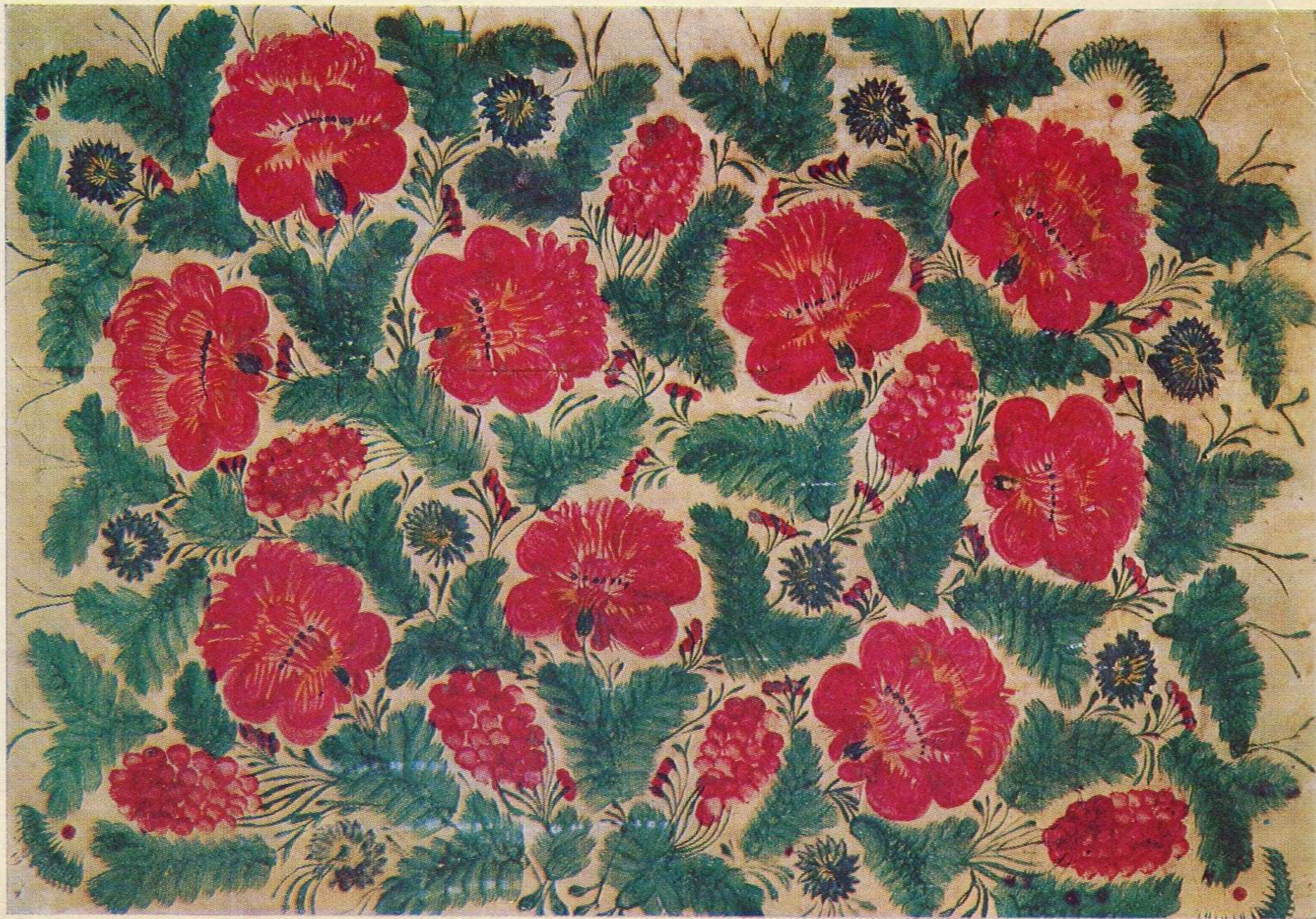
Y. Pilipenko (1893—1979)
Composition florale. 1926. *Couleurs à l'aniline sur papier*

Ja. Pilipenko (1893—1979)
Blumenkomposition. 1926. *Anilinfarben auf Papier*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Composición de flores. 1926. *Colores de anilina en papel*

Державний музей українського народного декоративного мистецтва

Надсилати тільки в конверті
Ціна 5 к. 2121211

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Півонії та калина. 1962. *Папір, яєчна темпера*

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Пионы и калина. 1962. *Бумага, яичная темпера*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Peonies and Guelder-Rose. 1962. *Egg tempera on paper*

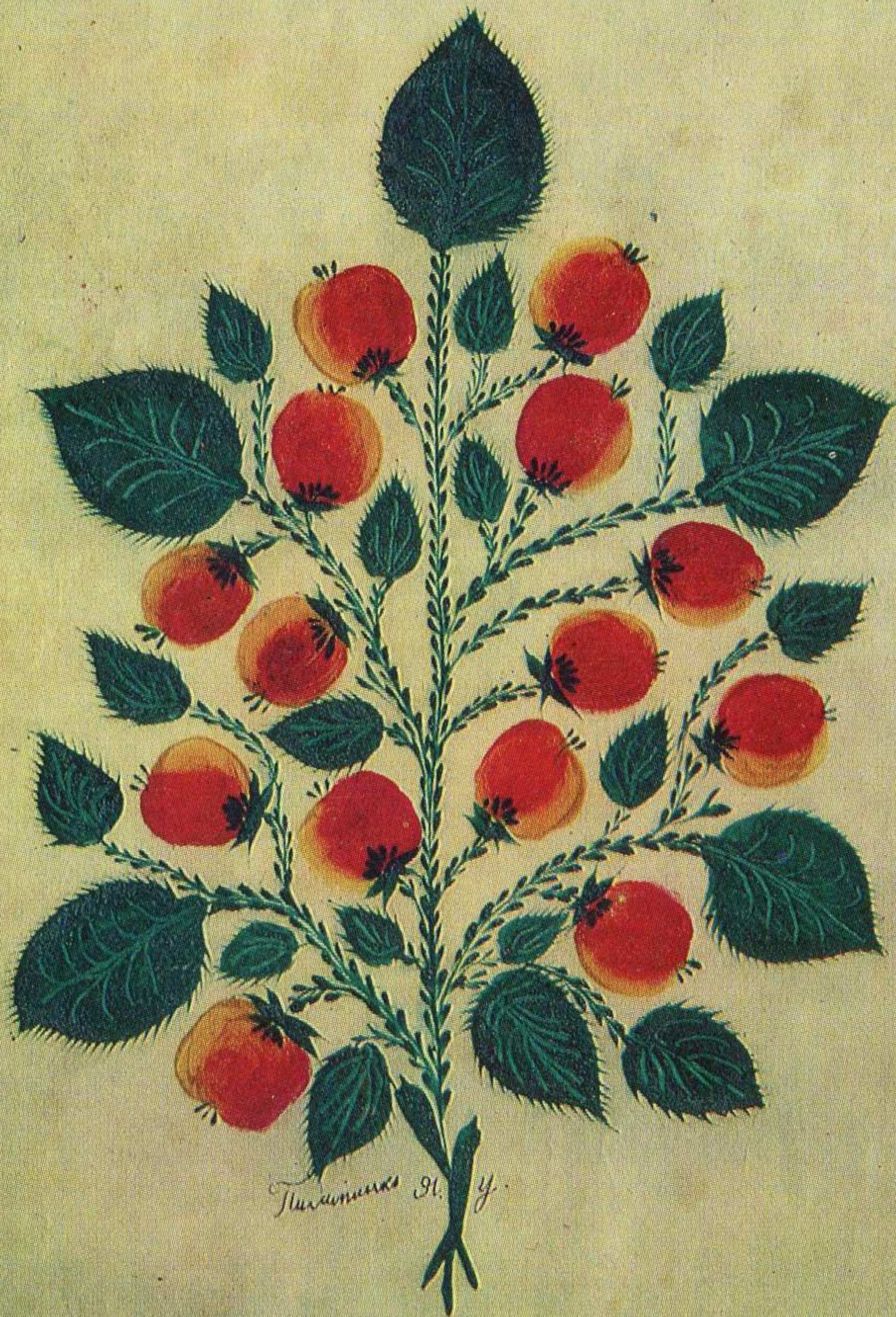
Y. Pilipenko (1893—1979)
Pivoines et obier. 1962. *Détrempe à l'oeuf sur papier*

Ja. Pilipenko (1893—1979)
Pfingstrosen und Schneeballstrauch. 1962. *Eitempera auf Papier*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Peonías y mundillo. 1962. *Temple de huevo en papel*

Дніпропетровський художній музей

Надсилати тільки в конверті
Ціна 5 к. 2121211

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Яблунька. 1966. *Папір, анілінові фарби*

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Яблонька. 1966. *Бумага, анилиновые краски*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Apple-Tree. 1966. *Aniline dyes on paper*

Y. Pilipenko (1893—1979)
Petit pommier. 1966. *Couleurs à l'aniline sur papier*

Ja. Pilipenko (1893—1979)
Apfelbaum. 1966. *Anilinfarben auf Papier*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Manzanillo. 1966. *Colores de anilina en papel*

Державний музей українського народного декоративного мистецтва

Надсилати тільки в конверті

Ціна 5 к. 2121211

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Майорці з півниками та лапатим листям. 1970-і рр. *Анілінові фарби*

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Майоры с петушками и лапчатыми листьями. 1970-е гг. *Анилиновые краски*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Zinnias, Irises and Palmate Leaves. 1970s. *Aniline dyes on paper*

Y. Pilipenko (1893—1979)
Zinnias, iris et feuilles digitées. Annees 1970. *Couleurs à i'aniline sur papier*

Ia. Pilipenko (1893—1979)
Zinnien, Schwertlilien und gefingerte Blätter. Um 1970. *Anilinfarben auf Papier*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Zinnias, irises y hojas palmeadas. Años 1970. *Colores de anilina en papel*

Дніпропетровський художній музей

Надсилати тільки в конверті
Ціна 5 к. 2121211

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Калина. 1970. *Папір, анілінові фарби*

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Калина. 1970. *Бумага, анилиновые краски*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Guelder-Rose. 1970. *Aniline dyes on paper*

Y. Pilipenko (1893—1979)
Obier. 1970. *Couleurs à l'aniline sur papier*

Ja. Pilipenko (1893—1979)
Schneeballstrauch. 1970. *Anilinfarben auf Papier*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Mundillo. 1970. *Colores de anilina en papel*

Державний музей українського народного декоративного мистецтва

Надсилати тільки в конверті
Ціна **5** к. 2121211

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Панно. 1960-і рр. *Папір, яєчна темпера*

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Панно. 1960-е гг. *Бумага, яичная темпера*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Panel. 1960s. *Egg tempera on paper*

Y. Pilipenko (1893—1979)
Panneau. Années 1960. *Détrempe à l'oeuf sur papier*

Ja. Pilipenko (1893—1979)
Wandbild. Um 1960. *Eitempera auf Papier*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Painel. Años 1960. *Temple de huevo en papel*

Дніпропетровський художній музей

Надсилати тільки в конверті
Ціна 5 к. 2121211

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Килимок. 1960-і рр. *Папір, яєчна темпера*

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Коврик. 1960-е гг. *Бумага, яичная темпера*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Rug pattern. 1960s. *Egg tempera on paper*

Y. Pilipenko (1893—1970)
Petit tapis. Années 1960. *Détrempe à l'oeuf sur papier*

Ja. Pilipenko (1893—1979)
Teppich. Um 1960. *Eitempera auf Papier*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Tapete. Años 1960. *Temple de huevo en papel*

Дніпропетровський художній музей

Надсилати тільки в конверті
Ціна 5 к. 2121211

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Айстри і ягоди. 1960-і рр.
Папір, яєчна темпера

Я. У. Пилипенко (1893—1979)
Астры и ягоды. 1960-е гг. *Бумага, яичная темпера*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Asters and Berries. 1960s. *Egg tempera on paper*

Y. Pilipenko (1893—1979)
Asters et baies. Années 1960. *Détrempe à l'oeuf sur papier*

Ja. Pilipenko (1893—1979)
Astern und Beeren. Um 1960. *Eitempera auf Papier*

Ya. Pilipenko (1893—1979)
Asteres y bayas. Años 1960. *Temple du huevo en papel*

Дніпропетровський художній музей

Надсилати тільки в конверті

Ціна 5 к. 2121211

МАЙСТРИ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ

ПЕТРИКОВСКАЯ РОСПИСЬ. ЯРИНА ПИЛИПЕНКО

PETRIKIVKA PAINTING. YARINA PILIPENKO

PEINTURE DE PETRIKIVKA. YARINA PILIPENKO

DIE PETRYKIWKAER MALEREI. JARINA PILIPENKO

PINTURA DE PETRIKIVKA. YARINA PILIPENKO

Составители и авторы статьи
Лидия Ивановна Яценко и Виктор Яковлевич Соловьев

ПЕТРИКОВСКАЯ РОСПИСЬ. ЯРИНА ПИЛИПЕНКО
(Комплект открыток с текстовками на украинском, русском, французском, немецком и испанском языках)

Киев, «Мыстэцтво», 1983

Упорядники та автори статті
Л. І. Яценко та В. Я. Соловйов

Художній редактор *Ю. В. Бойченко*
Літературний редактор *В. Г. Погребняк*
Технічний редактор *Т. С. Татаренкова*
«Мистецтво», 252034, Київ-34, Золотоворітська, 11

БФ 50523. Т. 15 000. 15 листівок. Ц. 84 к. З. 2—1142.
Головне підприємство республіканського виробничого об'єднання «Поліграфкнига», 252057, Київ-57, Довженка, 3.

П $\frac{80205\text{-}026}{М207(04)\text{-}83}$ 218-83